

Praha 26.5.2003

30

Patologie a soudní lékařství – činnost v roce 2002

Data o činnosti patologie a soudního lékařství vycházejí ze zpracování statistických výkazů o činnosti zdravotnických zařízení A (MZ) 1-01. návratnost výkazů soudního lékařství i patologie v roce 2002 byla 100%.

Na patologii a soudním lékařství pracovalo ke konci roku 2002 celkem 383,9 lékařů, 692,6 zdravotních laborantů a 259,1 pitevních laborantů (preparátoři a sanitáři). Průměrný počet zaměstnanců na 1 pracoviště patologie se oproti roku 2001 téměř nezměnil a ke konci roku 2002 zde pracovalo: 2,5 lékařů, 4,8 zdravotních laborantů a 1,7 pitevních laborantů.

Pitvy

Na pracovištích patologie jsou prováděny pitvy osob zemřelých následkem choroby v nemocničním zařízení, na soudním lékařství jsou pitvány osoby zemřelé náhlou nebo násilnou smrtí mimo zdravotnické zařízení. Úplný obraz o celkovém počtu provedených pitev tedy podává součet pitev z obou výše zmíněných oborů.

Ke konci roku 2002 bylo provedeno celkem 33 103 pitev. Z tohoto počtu pitev jich bylo 10 520 (32 %) provedeno na pracovištích soudního lékařství. Na jedno pracoviště patologie průměrně připadlo (obdobně jako v loňském roce) 175 pitev. Na soudním lékařství se celkový počet pitev provedených průměrně na jednom pracovišti oproti roku 2001 mírně zvýšil na 751. Z tohoto počtu bylo 749 (tj. 99,7 %) pitev provedeno na oddělení, zbývající 2 v terénu. Průměrný počet pitev provedených na 1 pracovišti soudního lékařství u osob, které zemřely náhlou smrtí (406 případů) mírně převažoval počet pitev osob zemřelých smrtí násilnou (315 případů). Čtvrtinu pitvaných zemřelých násilnou smrtí tvořily sebevraždy (26 %).

V České republice bylo v roce 2002 pitváno 31 % zemřelých osob. Největší podíl zemřelých (53 %) byl pitván v Praze, což souvisí s tím, že Praha má 5 fakultních nemocnic, které poskytují služby (speciální případy, výuka) nejen svému kraji, ale i všem ostatním krajům, zejména pak kraji Středočeskému. Naopak nejnižší podíl pitvaných (méně než 20 %) zaznamenaly kraje, ve kterých není žádné pracoviště soudního lékařství. Jedná se o kraje: Středočeský, Liberecký, Vysočina a Zlínský. Podíl pitvaných z počtu zemřelých se snižoval s věkem zemřelých, zatímco ve věku 0 – 1 rok jsou pitvy povinné pro všechny zemřelé, ve věkové kategorii 1 rok – 17 let bylo pitváno 78,4 % zemřelých a ve věku nad 18 let jen 29,3 %.

Toxikologie

Na pracovištích soudního lékařství je, kromě prováděných pitev, také vyšetřován (toxikologickými metodami) biologický materiál odebraný živým nebo zemřelým osobám. Mezi velmi časté pozitivní nálezy u živých osob se řadily benzodiazepiny, jiné účinné látky léčiv, nikotin, kofein a jejich metabolity. U osob zemřelých patřily k častým nálezům ostatní organické těkavé látky, jiné účinné látky léčiv a nikotin i kofein s metabolity.

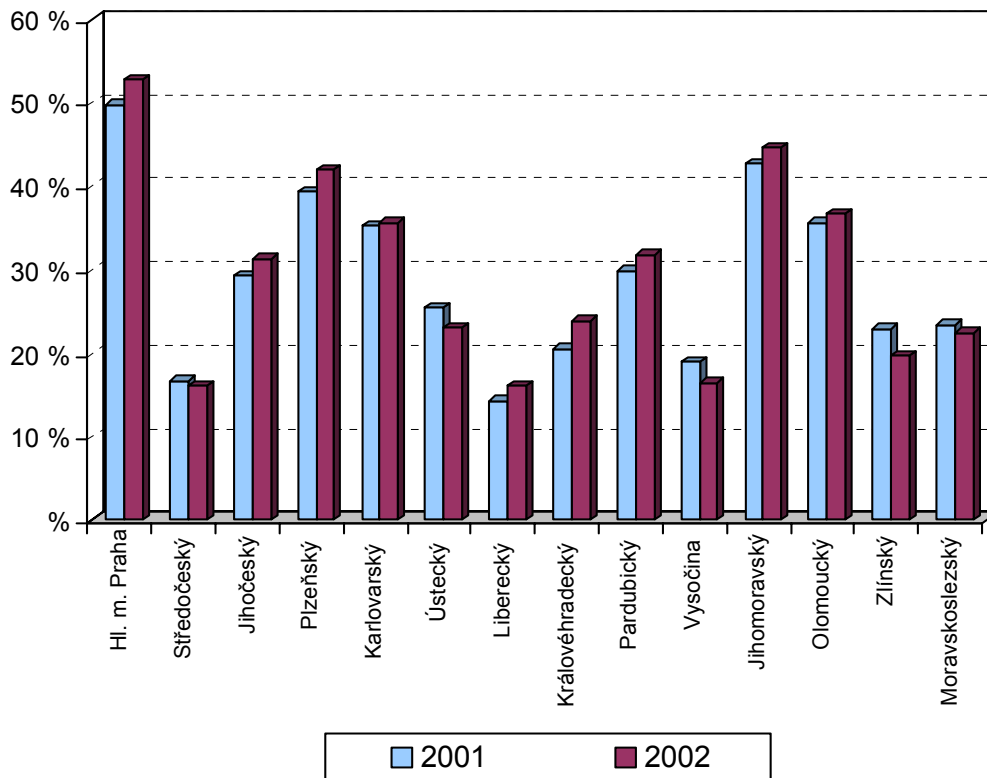
Počet pitev provedených na pracovištích patologie a soudního lékařství

Počet pitev			Na patologii	Na soudním lékařství	Celkem	
celkem			2001	23 182	10 174	33 356
			2002	22 583	10 520	33 103
v tom	osoby ve věku	0 - 6 dní	2001	132	8	140
			2002	155	11	166
		7 dní - 1 rok	2001	185	39	224
			2002	190	45	235
		1 rok - 17 let	2001	121	196	317
			2002	139	195	334
		18 let a více	2001	21 703	9 924	31 627
			2002	21 191	10 252	31 443
	mrtvě narození		2001	262	7	269
			2002	228	17	245
pitvané potraty		2001	779	-	779	
		2002	680	-	680	

Průměrný počet pitev na 1 pracoviště soudního lékařství

Počet pitev		2001	2002
celkem		635,9	751,4
v tom	v oddělení	633,7	749,4
	v terénu	2,2	2,1
pitvy osob zemřelých	náhle	362,1	406,2
	násilně	269,1	314,8
	z toho sebevraždou	75,2	80,4
	následkem chybného léčení	0,4	0,6
z celkového počtu pitev	na předávkování alkoholem a/nebo OPL ¹⁾	19,6	23,5
	v souvislosti s požitím alkoholu a/nebo OPL ¹⁾	61,1	63,4

Podíl pitvaných z počtu zemřelých

Průměrný počet osob s pozitivním nálezem při toxikologickém vyšetření na 1 pracoviště soudního lékařství

Cizorodá látka, škodlivina, léčivo	Živé osoby		Mrtvé osoby	
	2001	2002	2001	2002
anorganické jedy	0,6	0,4	0,6	0,4
ostatní organické těkavé látky	32,7	55,4	24,8	27,4
glykoly a jejich deriváty	4,3	7,1	0,3	0,1
karboxyhemoglobin	3,5	3,2	10,7	12,1
jedovaté houby a rostliny	18,7	10,7	0,7	-
benzodiazepiny	139,6	166,9	16,7	15,1
barbituráty	24,6	22,1	5,1	3,1
opiáty morfinové řady	41,9	39,3	6,2	3,9
sympatomimetika	54,1	87,0	6,4	4,6
kokain	0,7	0,5	0,1	0,2
cannabinoidy	70,6	110,3	1,8	2,5
jiné účinné látky léčiv	146,4	182,0	31,6	30,1
jiné jedy	2,0	3,8	1,8	1,0
kofein a metabolity	45,1	62,4	21,9	20,9
nikotin a metabolity	55,6	67,3	23,5	22,0

Vypracovala: Jana Trnková